

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorio e Paisaxe Cultural

Materia	Territorio e Paisaxe Cultural			
Código	O02M143V03208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, xestión e protección do patrimonio cultural			
Descriidores	Creditos ECTS 3	Sinale OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	História, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descripción xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaje cultural.			

Competencias

Código

A1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresions do Patrimonio cultural, coñecer as ferramentas para a sua cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a sua xestión.
C1	Poderá seleccionar as ferramentas e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecer metodoloxías de traballo estandarizadas.
C8	Comprender os valores multifactoriales do Patrimonio Cultural e avalialo adecuadamente de acordo cos criterios de uso social.
C12	Desenvolver a capacidade de aplicación das metodoloxías de análise territorial do Patrimonio de acordo cos obxectivos de valoración e protección.
D6	Saber transmitir de forma clara e inequívoca a un público especializado ou non, resultados da investigación científica e tecnolóxica ou o máis avanzado campo de innovación, así como os fundamentos más relevantes sobre os que están baseados
D7	Concebir a protección do patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe	Resultados previstos na materia
A1	Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural
B1	
C1	
C8	
C12	
D6	
D7	

Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial	A1 B1 C1 C8 C12 D6 D7
--	---

Contidos

Tema

1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)
3. Metodoloxia para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Lección magistral	4	0	4
Resolución de problemas	0	15	15
Tutoría en grupo	1	0	1
Estudio de casos	0	24	24
Trabajo	0	28	28
Outras	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Actividades introductorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as suas motivacións, así como a presentar a materia: os contenidos teóricos e materiais disponibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Lección magistral	Sesións que os estudiantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Tutoría en grupo	Sesión que os estudiantes manteñen co profesor da materia para aclarar dudas relacionadas co desenvolvemento da materia, actividades e proceso de aprendizaxe.
Estudio de casos	Análise dun problema ou caso real, que acredeite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudio y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espacios e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Estudio de casos	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbihdas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de dito estudio de caso. TODO O ALUMNADO: Curso vistual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbihdas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos problemas e/ou exercicios. TODO O ALUMNADO: Curso vistual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
Probas	Descripción

Traballo	A atención personalizada consistirá en atender e solucionar as dúbidas que lle podan xurdir os/as alumnos/as en relación coa elaboración de ditos traballos e proxectos. TODO O ALUMNADO: Curso vistual na plataforma de teledocencia Modle (FaiTic, UVigo).
----------	--

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Presentar e subir á plataforma moodle, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50	C1 C8 C12
Traballo	Presentar e subir á plataforma Moodle, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20	A1 B1
Outras	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30	D6 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudiante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliação.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliação requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliação realizase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Garrigós Pico, E., **Organización territorial a fines del Antiguo Régimen, en M. Artola Gallego: La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones.**, 1.ª edición, 1982

Saavedra Fernández, P., **Demarcacíons, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don**, 1.ª edición, Real Academia Galega, 2013

Matarán Ruiz, A., **Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje**, 2013

García Iglesias, J. M. & COAG, **Pazos de Galicia, 2 vols.**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 1989

Bibliografía Complementaria

VV.AA., **La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro**, 1.ª edición, Xunta de Galicia, 2009

Hespanha, A. M., **El espacio político**, en A. M. Hespanha: **La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna.**, 1.ª edición, Centro de Estudios Constitucionales, 1993

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., **Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario**, 2013

ICOMOS, **Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.**

UNISCAPE, **Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa**,

Vila Jato, M.ª D., **El pazo en Galicia**, en G. Ramallo Asensio (coord.): **Arquitectura señorial en el Norte de España.**, 1.ª edición, Universidad de Oviedo, 1993

Fernández Rodríguez, B., **Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX**, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): **Congreso**, 1.ª edición, Universidade de Santiago de Compostela, 2012

Jiménez García, J., **La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)**, 2000

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recomendase, previamente ao inicio da materia, consultar o

manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindibel que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.
